

CATALOGUL MESSIER - 250 DE ANI

Erika Lucia SUHAY*

Keywords: Charles Messier, comets, astronomical objects, Crab Nebula.

Catalogul Messier este unul din cele mai cunoscute cataloage astronomice. Obiectele prezentate în el sunt accesibile astronomilor amatori, precum și elevilor pasionați de astronomie care pot participa la nopți interesante de cunoaștere a frumuseților cerului înstelat.

Imaginea nr. 1 - Charles Messier
sursa: *Highlights of the Deep Sky*.
— Cambridge: Cambridge
University Press, 2008. — P. 15

Charles Messier s-a născut la 26 iunie 1730 în Badonviller, actuala regiune Grand Est. Tatăl său, Nicolas, era angajat al ducelui Salm-en-Vosge.

Tânărul Charles Messier s-a interesat de timpuriu de corpurile cerești, la vârsta de 14 ani observând marea și luminoasa cometă C/1743 X1 (Klinkenberg-Cheseaux), vizibilă în emisfera nordică timp de trei luni.

Charles Messier a plecat din locurile natale la vârsta de 21 ani, părăsind Badonviller în toamna anului 1751, mutându-se la Paris, în casa lui Joseph Nicolas Delisle, Astronom al Marinei, ca angajat al acestuia.

Primele contacte cu astronomia profesionistă le-a avut când Delisle i-a prezentat activitatea sa la Observatorul Astronomic, iar asistentul lui Delisle l-a învățat să folosească instrumentele.

Delisle îi predă bazele teoretice ale astronomiei, dar îi formează și abilitățile practice, îndrumându-l să folosească o documentație precisă și să facă măsurători exacte. Prima observație documentată a lui Messier a fost tranzitul lui Mercur pe discul Soarelui, din 6 mai 1753.

După 1757, Messier s-a dedicat căutării unei comete a cărei traiectorie a fost calculată de către astronomul britanic Edmund Halley, prognozând o nouă apariție a acesteia în 1758.

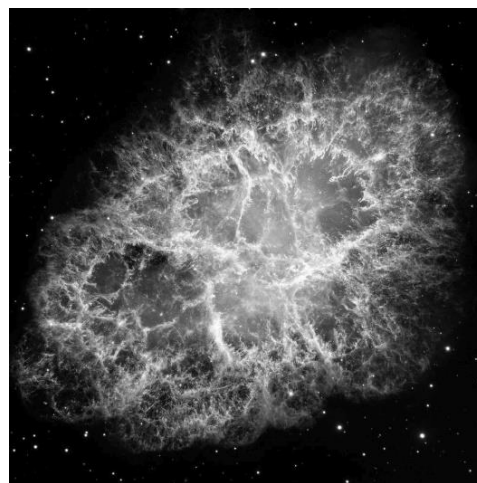
În august, căutând cometa, Messier a descoperit o pată asemănătoare unei comete, dar aceasta nu se mișca în raport cu stelele. El a măsurat obiectul cu precizie și a documentat rezultatele. Descoperise Nebuloasa Crab, care în catalogul său a primit indicativul M 1.

În același an a observat și alte nebuloase dar a făcut și observații intense asupra cometei C/1758 K1 (De La Nux).

În decembrie 1758, omul de știință saxon Georg Palitzsch a descoperit cometa Halley și, pe 21 ianuarie 1759, a observat-o și Messier.

În 1760, Delisle a refuzat să publice prima descoperire proprie a lui Messier, cometa 1759 II (Messier), dar apoi l-a sprijinit și i-a acordat timp de observații pentru proiectele proprii.

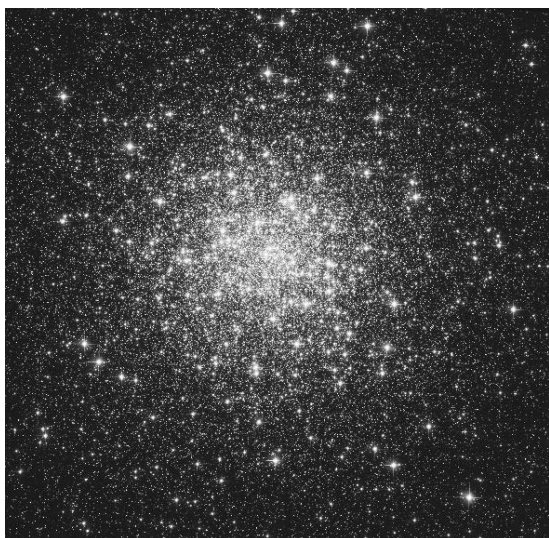
Activitatea sa principală a devenit observarea, măsurarea și documentarea cometelor și, până în 1764, a

Imaginea nr.2 M 1 - sursa: NASA,
ESA, J. Hester and A. Loll
(Arizona State University)

* Profesor, Comitetul Național Român de Astronomie, Institutul Astronomic al Academiei Române.

putut prezenta trei descoperiri proprii de comete, dar, în același, timp a găsit și alte nebuloase și roiuri stelare, cercetate cu atenție.

Imaginea nr. 3 M 3 - sursa: NASA, ESA, STScI and A. Sarajedini (University of Florida)

În anul 1770, Charles Messier a fost ales membru al Academiei Regale de Știință a Franței și predă în ianuarie 1771, pentru tipărire, prima versiune a catalogului său cu 45 de obiecte.

La 1 aprilie descoperă cometa C/1771 G1 (Messier), iar în septembrie este numit oficial Astronom al Marinei.

La sfârșitul aceluiași an este numit Membru al Academiei Imperiale și Regale de Științe din Bruxelles, precum și în Academia Maghiară de Științe. În 1773

Imaginea nr. 5 M 100
sursa: Fort Lewis College Observatory – Colorado 2010

a mai descoperit cometa C/1773 T1 (Messier), Galaxia M 51, roiul stelar deschis M 52. La începutul anului 1777, Messier a fost numit Membru al Academiei de Științe din Sankt Petersburg, din Rusia.

Până în 1779 a descoperit mai multe nebuloase, a observat mai multe obiecte de tip Deep-Sky, astfel că până în 1780 au putut fi adăugate în catalog 27 de noi obiecte.

La cercetarea traiectoriei unei comete, Messier a remarcat un obiect stelar ce s-a dovedit mai târziu a fi asteroidul 2 Pallas, descoperit de către Olbers în anul 1802.

Messier a fost primul care a studiat și documentat observațiile asupra asteroizilor. Împreună cu cele două roiuri stelare descoperite în aprilie 1780, M 67 și M 68, a fost întregită a doua versiune a catalogului de nebuloase și roiuri stelare. În același an, a fost publicat în Anuarul Francez „Connaissance des Temp”. Până la sfârșitul anului au mai fost descoperite încă 10

Roiul globular M3 a fost prima sa descoperire a unui obiect de tip Deep-Sky.

În același an, eforturile sale au fost răsplătite cu alegerea sa în Academia de Științe a Olandei (Academy of Harlem) și Membru al Societății Regale din Londra.

Până în 1766 a mai descoperit două comete, iar în august 1769 a descoperit marea cometă C/1769 P1 (Messier), a cărei traiectorie a fost calculată de prietenul său, astronomul Alexander-Guy Pingre, coleg la Observatorul Astronomic al Marinei.

O descriere amănunțită a activității sale a trimis-o regelui Friedrich Wilhelm al II-lea de Prusia, care a fost atât de impresionat încât l-a numit pe Messier Membru al Academiei de Științe din Berlin și, în același an, a devenit membru al Academiei Regale a Suediei (Kungliga Vetenskapsacademie).

În anul 1769 a încheiat catalogarea celor 45 de obiecte ale „Catalogue des Nebuleuses et Amas d’Etoiles”, prima versiune.

Imaginea nr. 4 M 45 - sursa: APOD - Robert Gendler 2012

obiecte stelare.

La 27 octombrie a descoperit și cometa C/1780 U2 (Messier) și, până în aprilie 1781, catalogul a fost lărgit la 100 de obiecte.

A lucrat intens deoarece dorea să publice, în următorul anuar francez, noua versiune a catalogului său, astfel a inclus și obiectele M 101, M 102 și M 103, descoperite de către prietenul Pierre Mechain.

A mai descoperit patru comete, împreună cu prietenul său: C/1785 A1 (Messier-Mechain), C/1788 C1 (Messier), C/1793 S2 (Messier) și C/1798 G1 (Messier).

1770 rămâne pentru Astronomie anul primei apariții a "Catalogue des Nebuleuses et Amas d'Etoiles" - care cuprindea 45 de obiecte. Drumul pentru observarea obiectelor Deep-Sky a fost deschis.

Bibliografie

Schauroth, Kai v. – *Das Leben und Wirken des Charles Messier, astronomie*, DAS MAGAZIN 07, Januar – Februar 2020, 12-17.

250 YEARS FROM THE MESSIER CATALOGUE

The Messier Catalogue is one of the most known astronomical catalogues. It was created as a list of non-comet objects by Charles Messier (1730–1815) a French astronomer. Charles Messier compiled a catalogue of over one hundred of these objects in the Northern Hemisphere, known as nebulae and he found also 13 comets over the course of his lifetime.

He worked as Astronomer to the French Navy, where he kept careful records of the observations of the heavens, and became a member of the Royal Society of London in 1764.

Spotting comets was a novelty in the middle of the 18th century, and a well known "comet hunter" was Charles Messier as King Louis XV of France named him. In 1774, in an effort to help comet seekers steer clear of astronomical objects that were not comets Messier published the first version of his collection of celestial objects that weren't comets. Until 1770 his catalogue comprised 45 objects named by him as "*Catalogue des Nebuleuses et Amas d'Etoiles*". By 1781, Messier had identified one hundred and three nebulae as part of his catalogue that was published in "*Connaissance des Temps*". Seven objects known to have been recorded by Messier were added to the catalogue in the twentieth century, with the final entry, M110, added in 1967.

The way to observe Deep-Sky objects was thus opened.